

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-112/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. október 11. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama:	120 perc
A vizsgafeladat aránya:	20%
A vizsga ideje:	2019. október 11. 8:00 óra
Segédeszköz:	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. október

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az elemzéshez használt Anyagmentes termelési érték meghatározásánál melyik tételket kell az alábbiak közül pozitív (növelő) tételként figyelembe venni?
  - a) Anyagköltség
  - b) Értékesítés nettó árbevétele
  - c) Saját előállítású eszközök aktivált értéke
  - d) Saját termelésű készletek pozitív állományváltozása
  - e) Saját termelésű készletek negatív állományváltozása

2. Mi NEM jellemző a rugalmas (flexibilis) költségtervezésre?
  - a) a költségeltérést indokolt és költségjellemző változással nem magyarázható részre bontja
  - b) a tervezett (indokolt) költség kiszámításához szükség van a költségjellemző változás mértékének meghatározására
  - c) elsősorban a közvetett költségek elemzésére használják
  - d) elsősorban a közvetlen költségek elemzésére használják
  - e) reagálási fok (R) = költségjellemző %-os változása / költség %-os változása

3. Az elérhető optimális eredmény összegének tervezésénél mi alapján kell kialakítani a termékek jövedelmezőségi rangsorát?
  - a) eladási ár
  - b) fajlagos fedezeti összeg
  - c) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
  - d) közvetlen önköltség
  - e) szűk erőforrásra jutó fedezet

4. Melyik esemény tudja javítani a vállalkozás tárgyi eszközök használhatósági fokát kifejező mutatószámot?
  - a) átlagosnál jobban elhasznált tárgyi eszköz értékesítése
  - b) átlagosnál kevésbé elhasznált tárgyi eszköz értékesítése
  - c) tárgyi eszköz beszerzése
  - d) beruházási szállító kifizetése
  - e) terven felüli értékcsökkenés elszámolása

5. Az alábbiak közül melyik tartozik a mérlegelemzés vertikális mutatói közé?
  - a) befektetett eszközök aránya mutató
  - b) befektetett eszközök fedezete
  - c) eszközarányos jövedelmezőségi mutató
  - d) nettó forgótőke mutató
  - e) tőkeellátottság mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Bérek költség hó végi elszámolása	X			
Hosszú lejáratú kötvénytartozás törlesztése				-
Irodaház vásárlás átutalása			-	
Műszaki berendezés vásárlása szállítótól	X			
Részvénykibocsátás pénzeszközért				+

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben! **5 * 1 = 5 pont**

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Egyéb követelés (jóváhagyott osztalék)		X						
Éven túl mobilizálható befejezetlen termelés			X					
Hosszú lejáratú lízingtartozás							X	
Lejárt bértartozás					X			
Valutapénztár	X							

III. feladat (4 + 5 = 9 pont)

a) A termékéletgörbék a termékek/szolgáltatások életciklusának jellemzésére, elemzésére szolgálnak.

Feladat:

Sorolja fel a termékéletgörbe négy fő szakaszát!

- bevezetés
- növekedés
- érettség
- hanyatlás

b) Az elemzéseknél sokszor használtak a mutatószámok, amelyeket alapvetően két nagy csoportba sorolhatjuk: abszolút mutatószámok és relatív mutatószámok.

Feladat:

Milyen altípusai vannak e két mutatószám csoportnak? Soroljon fel legalább ötöt a kettőből együttesen!

abszolút mutatószámok

- egyedi számok
- összegek
- különbségek
- középértékek

relatív mutatószámok

- megoszlási viszonyszám
- dinamikus összehasonlító viszonyszám
- területi összehasonlító viszonyszám
- koordinációs összehasonlító viszonyszám
- intenzitási viszonyszám

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (2 + 5 = 7 pont)

Egy vállalkozás üzemi gépköltségének a költségjellemzője a gépóra, a reagálási foka 0,9. A bázis időszakban 120 000 eFt volt a gépköltség, amelyhez 20 000 gépóra kapcsolódott. A tárgyidőszakra 21 000 gépóra felhasználását tervezték a cégnél.

Feladatok:

- a) *Határozza meg a tárgyidőszakra tervezett költséget!*
- b) *Elemesse a tárgy és bázis időszaki gépköltség eltérését (szövegesen is), amennyiben a tárgyidőszakban a tényleges költség 132 000 eFt lett!*

Ktgjellemző (gó) változása: $21\,000 / 20\,000 = 1,05 \rightarrow + 5\%$ **(1 pont)**

Tervezett gépktg.: $120\,000 * (1 + 0,9 * 0,05) = 125\,400$ eFt **(1 pont)**

vagy $120\,000 * 0,9 * 1,05 + 120\,000 * (1 - 0,9) = 125\,400$

Teljes költségeltérés: $132\,000 - 120\,000 = + 12\,000$ eFt **(1 pont)**

Indokolt költségeltérés: $125\,400 - 120\,000 = + 5\,400$ eFt **(1 pont)**

Egyéb költségeltérés: $132\,000 - 125\,400 = + 6\,600$ eFt **(1 pont)**

A gépköltség összesen 12 000 eFt-tal nőtt, amelyből a gépóra (mint költségjellemző) növekedésével 5 400 eFt emelkedés magyarázható, a további 6 600 eFt-os növekedést más tényezők (költségjellemzőn kívüliek) okozták. **(2 pont)**

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

A vállalkozás kétféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt év tervezett és tényleges bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

<i>Megnevezés (mennyiségi egység)</i>	<i>Tervezett</i>		<i>Tényleges</i>	
	<i>mellény</i>	<i>blézer</i>	<i>mellény</i>	<i>blézer</i>
Termelt mennyiség (edb)	100	60	120	80
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	1,2	1,5	1,1	1,4
Óradíj (Ft/mó)	2 000	2 500	2 100	2 600
Késztermék eladási ára (Ft/db)	15 000	18 000	16 000	20 000

Feladat:

- a) *Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemesse a bérköltség alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!*
- b) *Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!*

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Tervezett bérktg.: $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 100 * 1,2 * 2\,000 + 60 * 1,5 * 2\,500 = 465\,000$ eFt
(2 pont)

Tényleges bérktg.: $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 120 * 1,1 * 2\,100 + 80 * 1,4 * 2\,600 = 568\,400$ eFt
(2 pont)

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 568\,400 - 465\,000 = +103\,400$ eFt (2 pont)

Volumenhatás: $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 =$
 $(120 - 100) * 1,2 * 2\,000 + (80 - 60) * 1,5 * 2\,500 = +123\,000$ eFt (2 pont)

Fajlagos hatás: $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 =$
 $120 * (1,1 - 1,2) * 2\,000 + 80 * (1,4 - 1,5) * 2\,500 = -44\,000$ eFt (2 pont)

Tarifális hatás: $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) =$
 $120 * 1,1 * (2\,100 - 2\,000) + 80 * 1,4 * (2\,600 - 2\,500) = +24\,400$ eFt (2 pont)

Bázis költséghányad: $Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 =$
 $465\,000 / (100 * 15\,000 + 60 * 18\,000) = 465\,000 / 2\,580\,000 = 0,180232558$ (2,5 pont)

Fiktív költséghányad: $Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 =$
 $(465\,000 + 103\,400) / (120 * 15\,000 + 80 * 18\,000) = 568\,400 / 3\,240\,000 = 0,175432130$
(2,5 pont)

Tiszta volumen változás hatása:

$$q_{1\Delta} = (\sum q_1 a_0 - \sum q_0 a_0) * Kh_0 = (3\,240\,000 - 2\,580\,000) * 0,180232558 = +118\,953$$
 eFt
(2,5 pont)

Összetétel változás hatása:

$$q_{2\Delta} = \sum q_1 a_0 * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 3\,240\,000 * (0,175432130 - 0,180232558) = -15\,447$$
 eFt
(2,5 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

A bérktg. összesen 103 400 eFt-tal magasabb a tervezettnél, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a tervezettnél nagyobb termelt mennyiség miatt 123 000 eFt-tal lett több a bérktg.;
- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 118 953 eFt-tal növelte a bérktg-et;
- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés a magasabb bérktg-hányadú termékek felé) miatt a bérktg. 4 047 eFt-tal nőtt;
- a fajlagos munkaerő felhasználásban bekövetkezett tervezetthez képesti hatékonyság javulás 44 000 eFt-tal mérsékelte a bérktg-et;
- a részben magasabb órabérek következtében 24 400 eFt-tal nőtt a bérktg.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont (6 * 2 = 12 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (12 + 6 + 6 + 6 = 30 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Anyagköltség	72 000	81 000
Anyagkészlet nyitó értéke	6 400	5 600
Anyagkészlet záró értéke	5 600	5 200
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	1 400	.....
Szállítói kötelezettség záró értéke	1 600	1 800

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az anyagokkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az anyagokkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az anyagok és a szállítók mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Anyagok:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Felhasználás (1 pont)	= Záró
5 600	80 600* (2 pont)	81 000 (1 pont)	5 200

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$81\,000 + 5\,200 - 5\,600 = 80\,600 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
1 600 (1 pont)	$80\,600 \cdot 1,27 = 102\,362$ (2 pont)	*102 162 (2 pont)	1 800

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$1\,600 + 102\,362 - 1\,800 = 102\,162 \text{ MFt}$$

b) Határozza meg mindkét időszakra az anyagok forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos anyagkészlet	$(6\,400 + 5\,600) / 2 = 6\,000 \text{ MFt}$	$(5\,600 + 5\,200) / 2 = 5\,400 \text{ MFt}$
Napi anyagktg.	$72\,000 / 360 = 200 \text{ MFt/nap}$	$81\,000 / 360 = 225 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$6\,000 / 200 = 30 \text{ nap}$	$5\,400 / 225 = 24 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Szövegesen értelmezze az anyagok forgási idejének változását!

Anyagfelhasználás változása: $81\,000 / 72\,000 = 112,5\% \rightarrow +12,5\%$ (1 pont)

Átlagos anyagkészlet változása: $5\,400 / 6\,000 = 90\% \rightarrow -10\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $24 / 30 = 80\% \rightarrow -20\%$ (1 pont)

Az anyagok forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az anyagkészlet átlagos állománya csökkent (10 %), miközben az anyagfelhasználás nőtt (12,5 %) (3 pont).

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

d) *Az anyagkészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)*

Anyagok:

Működési cash flow **(1 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $-(5\,200 - 5\,600) = + 400$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(1 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $1\,800 - 1\,600 = + 200$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).